

CURTEA DE
CONTURI
EUROPEANĂ

Raport în temeiul articolului 92 alineatul (4) din Regulamentul (UE)
nr. 806/2014

cu privire la orice datorie contingentă (pentru Comitetul Unic de Rezoluție,
Consiliu, Comisie sau pentru altă entitate) rezultată, pentru exercițiul
financiar 2016, ca urmare a îndeplinirii de către comitet, Consiliu sau Comisie
a sarcinilor care le revin în temeiul acestui regulament

Însoțit de răspunsurile Comitetului Unic de Rezoluție, ale Consiliului și ale Comisiei

CUPRINS

	Puncte
Acronime	
Introducere	1-4
Sfera și abordarea auditului	5-8
Sfera auditului	5
Abordarea auditului	6-8
Observații	9-30
Datoriile contingente ale Comitetului Unic de Rezoluție	9-22
Datoriile contingente ale Comisiei	23-26
Datoriile contingente ale Consiliului	27-30
Concluzii și recomandări	31-33

ACRONIME

MUR	Mecanismul unic de rezoluție
Regulamentul MUR	Regulamentul (UE) nr. 806/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 iulie 2014 de stabilire a unor norme uniforme și a unei proceduri uniforme de rezoluție a instituțiilor de credit și a anumitor firme de investiții în cadrul unui mecanism unic de rezoluție și al unui fond unic de rezoluție și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010 (JO L 225, 30.7.2014, p. 1).

INTRODUCERE

1. Mecanismul unic de rezoluție (MUR), creat prin Regulamentul (UE) nr. 806/2014 (denumit în continuare „Regulamentul MUR”)¹, este cel de al doilea pilon al uniunii bancare a UE. În cazul în care o bancă se află în curs de a intra în dificultate, acest mecanism își propune să gestioneze într-un mod eficace rezoluția băncii respective, prin intermediul Comitetului Unic de Rezoluție și, dacă este necesar, al Fondului unic de rezoluție. Acesta din urmă este finanțat în totalitate de sectorul bancar.
2. Comitetul Unic de Rezoluție este autoritatea de rezoluție competentă pentru toate băncile semnificative² și pentru grupurile bancare mai puțin semnificative transfrontaliere care sunt stabilite în zona euro³. Misiunea sa este de a asigura o rezoluție ordonată a băncilor aflate în curs de a intra în dificultate, astfel încât să se reducă la minimum impactul asupra economiei reale și a finanțelor publice. Comitetul a devenit o agenție independentă la 1 ianuarie 2015 și este pe deplin operațional, cu un set complet de competențe de rezoluție, de la 1 ianuarie 2016.
3. În decizia de a supune o entitate procedurii de rezoluție sunt implicate Banca Centrală Europeană, Comitetul Unic de Rezoluție, Comisia și, posibil, Consiliul⁴.
4. În conformitate cu articolul 92 alineatul (4) din Regulamentul MUR, Curtea are obligația de a elabora un raport în special cu privire la orice datorie contingentă (pentru comitet, Consiliu, Comisie sau pentru altă entitate) rezultată ca urmare a îndeplinirii de către comitet, Consiliu sau Comisie a sarcinilor care le revin în temeiul respectivului regulament.

¹ JO L 225, 30.7.2014, p. 1.

² Așa cum este utilizat în prezentul raport, termenul „bancă” se referă la entitățile menționate la articolul 2 din Regulamentul MUR.

³ O listă a băncilor pentru care Comitetul Unic de Rezoluție este autoritatea de rezoluție figurează la adresa <https://srb.europa.eu/en/node/44>.

⁴ Articolul 18 din Regulamentul MUR.

SFERA ȘI ABORDAREA AUDITULUI

Sfera auditului

5. Auditul s-a concentrat asupra datoriilor contingente menționate la articolul 92 alineatul (4) din Regulamentul MUR și a acoperit exercițiul financiar 2016.

Abordarea auditului

6. Datoriile contingente trebuie să fie prezentate în conturile anuale, așa cum se prevede în Norma contabilă nr. 10 a UE referitoare la provizioane, active contingente și datorii contingente (a se vedea ***caseta 1***).

Caseta 1 – Definiția datoriei contingente

O **datorie contingentă** este o obligație potențială care apare ca urmare a unor evenimente anterioare și a cărei existență va fi confirmată doar de apariția sau neapariția unuia sau a mai multor evenimente viitoare incerte, care nu depind în totalitate de controlul Uniunii Europene, sau o obligație prezentă care apare ca urmare a unor evenimente anterioare, dar nu este recunoscută deoarece este posibil să nu fie nevoie de ieșiri de resurse încorporând beneficii economice sau servicii potențiale pentru stingerea obligației sau deoarece valoarea obligației nu poate fi măsurată cu suficientă acuratețe.

7. Curtea a auditat conturile anuale ale Comisiei și ale Consiliului aferente exercițiului financiar 2016 în contextul activității sale legate de raportul anual. Conturile anuale ale Comitetului Unic de Rezoluție pentru exercițiul financiar 2016 au fost auditate de un auditor extern independent, iar rezultatele activității acestuia au fost luate în considerare pentru opinia exprimată de Curte cu privire la fiabilitatea conturilor⁵.

8. Alte probe de audit constau în informații colectate prin intermediul unor întrevederi și discuții cu personalul, precum și în urma examinării documentației interne sau a datelor aflate la dispoziția publicului larg.

⁵ Mai multe informații privind abordarea de audit a Curții sunt prezentate în Raportul său anual referitor la execuția bugetului privind exercițiul financiar 2016, precum și în Raportul său privind conturile anuale ale Comitetului Unic de Rezoluție pentru exercițiul financiar 2016.

OBSERVATII

Datoriile contingente ale Comitetului Unic de Rezoluție

9. Contabilul comitetului a confirmat, printr-o scrisoare de declarație referitoare la conturile anuale aferente exercițiului financiar 2016, că au fost prezentate toate datoriile contingente menționate la articolul 92 alineatul (4) din Regulamentul MUR.
10. Curtea a emis o opinie fără rezerve cu privire la fiabilitatea conturilor anuale ale Comitetului Unic de Rezoluție pentru exercițiul financiar 2016⁶.
11. În ceea ce privește datoriile contingente, comitetul este în curs de a elabora o orientare contabilă, care urmează să fie finalizată până la sfârșitul anului 2017.
12. În afară de foile de calcul Excel menționate la punctul 18, comitetul nu dispune de niciun sistem informatic care să ajute la ținerea evidenței datoriilor contingente. Un astfel de sistem i-ar permite să pună în aplicare o raportare și o documentație contabilă standardizate și să realizeze o evaluare standardizată.
13. Procedurile contencioase (a se vedea punctele 17 și 21) care urmează să se deruleze împotriva comitetului și a autorităților naționale de rezoluție vor avea un impact negativ asupra resurselor lor financiare (de exemplu, antrenând cheltuieli pentru consilierea juridică) și umane (de exemplu, personal juridic suplimentar), costurile respective urmând să fie suportate în mod direct de aceste autorități și indirect de toate băncile, prin intermediul contribuțiilor acestora.

Datoriile contingente legate de contribuțiile băncilor la Fondul unic de rezoluție

14. Băncile din zona euro au obligația de a contribui la Comitetul Unic de Rezoluție. Contribuțiile lor pentru exercițiul 2015 au fost calculate și colectate de autoritățile naționale de rezoluție și, în final, au fost transferate către comitet în ianuarie 2016. Contribuțiile pentru exercițiul 2016 au fost calculate de către comitet. Metodologia de calcul este

⁶ Raportul privind conturile anuale ale Comitetului Unic de Rezoluție pentru exercițiul financiar 2016.

complexă⁷. Contribuțiile pentru 2016 au fost colectate de către autoritățile naționale de rezoluție pe baza calculelor comitetului și au fost transferate acestuia în iunie 2016⁸.

15. Nivelul-țintă anual corespunde cuantumului total al contribuțiilor fixe care se percep din partea băncilor în fiecare an.

16. În total, autoritățile naționale de rezoluție au colectat contribuții în valoare de 10,7 miliarde de euro pentru anii 2015 și 2016 și le-au transferat către Fondul unic de rezoluție, care este deținut de Comitetul Unic de Rezoluție.

17. În conturile sale anuale finale aferente exercițiului 2016, comitetul a prezentat datorii contingente în valoare de 841 826 146 de euro legate de contribuții *ex ante*. Din aceasta, o sumă de 800 791 513 euro este legată de contestații depuse împotriva autorităților naționale de rezoluție și de acțiuni introduse la instanțele administrative din statele membre. Această sumă a fost determinată pe baza declarațiilor autorităților naționale de rezoluție. Tabelele 1 și 2 următoare prezintă detaliile și evoluția acestor sume, precum și a numărului contestațiilor și al acțiunilor introduse până la 30 septembrie 2017:

Tabelul 1 – Evoluția sumelor contestate aferente datoriilor contingente generate de contribuțiile *ex ante* la Fondul unic de rezoluție

Datorii contingente determinate de sume în euro contestate	30/09/17	31/12/16	31/12/15
- Contestații depuse la autoritățile naționale de rezoluție și acțiuni introduse la instanțele administrative ale statelor membre	1 240 045 681	800 791 513	437 125 144
Legate de contribuții <i>ex ante</i> pentru 2015	84 149 051	84 149 051	437 125 144
Legate de contribuții <i>ex ante</i> pentru 2016	596 809 613	716 642 462	0
Legate de contribuții <i>ex ante</i> pentru 2017	559 087 017	0	0
- Acțiuni introduse la Tribunalul Uniunii Europene	180 197 774	41 034 633	0
Legate de contribuții <i>ex ante</i> pentru 2016	115 676 910	41 034 633	0
Legate de contribuții <i>ex ante</i> pentru 2017	64 520 864	0	0
Total	1 420 243 455	841 826 146	437 125 144

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor furnizate de comitet.

⁷ <https://srb.europa.eu/en/content/ex-ante-contributions-0>

⁸ Baza legală este Acordul interguvernamental privind transferul și mutualizarea contribuțiilor la Fondul unic de rezoluție
<http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=RO&f=ST%208457%202014%20INIT>.

Tabelul 2 – Evoluția numărului contestațiilor și al acțiunilor legate de contribuțiile *ex ante* la Fondul unic de rezoluție

Numărul contestațiilor și al acțiunilor în justiție	30/09/17	31/12/16	31/12/15
- Contestații depuse la autoritățile naționale de rezoluție și acțiuni introduse la instanțele administrative ale statelor membre	394	261	67
Legate de contribuții <i>ex ante</i> pentru 2015	7	6	67
Legate de contribuții <i>ex ante</i> pentru 2016	256	255	0
Legate de contribuții <i>ex ante</i> pentru 2017	131	0	0
- Acțiuni introduse la Tribunalul Uniunii Europene	13	9	0
Legate de contribuții <i>ex ante</i> pentru 2016	10	9	0
Legate de contribuții <i>ex ante</i> pentru 2017	3	0	0
Total	407	270	67

Sursa: Curtea de Conturi Europeană, pe baza datelor furnizate de comitet.

18. În ceea ce privește procesul subiacent întocmirii conturilor anuale finale aferente exercițiului 2016, trebuie menționat că autoritățile naționale de rezoluție și-au prezentat declarațiile numai sub forma unor sume agregate, ceea ce înseamnă că nu a existat nicio detaliere. Procesul a fost îmbunătățit începând din septembrie 2017, când autoritățile naționale de rezoluție au început să furnizeze date individuale în foi de calcul Excel. Procedura îmbunătățită a evidențiat că sumele disputate în contestațiile depuse împotriva autorităților naționale de rezoluție și în acțiunile introduse la instanțele administrative ale statelor membre cu privire la contribuțiile pentru exercițiul 2016 au fost supraevaluate cu aproximativ 120 de milioane de euro. În plus, comitetul nu a constituit, în conturile sale anuale finale aferente exercițiului 2016, un provizion pentru costuri juridice legate de contestații și acțiuni în justiție (de exemplu, cheltuieli pentru consiliere juridică). Totuși, impactul discutat la acest punct nu este semnificativ pentru conturile anuale finale aferente exercițiului 2016.

19. În raportul său privind conturile anuale finale aferente exercițiului 2016, auditorul extern independent a recomandat ca, în anii viitori, comitetul să își revizuiască și să își consolideze procedurile pentru compilarea datelor financiare cu privire la contestațiile administrative depuse împotriva autorităților naționale de rezoluție și la acțiunile introduse la instanțele administrative ale statelor membre în cauză, pentru a se asigura că aceste autorități naționale de rezoluție furnizează informații financiare și nefinanciare suficiente.

Datoriile contingente legate de o rezoluție

20. Comitetul nu a inițiat nicio rezoluție bancară în perioada de raportare de până la 31 decembrie 2016, astfel încât nu era necesară prezentarea niciunei datorii contingente în legătură cu decizii de rezoluție pentru exercițiul financiar 2016. Prima decizie de rezoluție a fost adoptată la 7 iunie 2017⁹. Datoriile contingente care rezultă din aceasta nu trebuiau să fie prezentate în conturile finale ale comitetului pentru exercițiul financiar 2016, întrucât ele sunt legate de un eveniment produs în exercițiul financiar 2017 și nu au apărut decât după autorizarea conturilor pentru publicare¹⁰. În conturile sale anuale finale aferente exercițiului 2016¹¹, comitetul a descris adoptarea acestei decizii de rezoluție ca fiind un eveniment care nu conduce la ajustarea situațiilor financiare¹².

21. Trebuie menționat faptul că au fost introduse mai multe acțiuni în justiție în legătură cu această primă decizie de rezoluție. În plus, au fost depuse numeroase contestații administrative cu privire la rezoluția respectivă. Mai precis, existau:

- (a) 90 de acțiuni în justiție împotriva Comitetului Unic de Rezoluție deschise la Tribunalul Uniunii Europene până la 12 octombrie 2017;
- (b) 46 de contestații depuse la Comisia de apel a Comitetului Unic de Rezoluție până la 26 octombrie 2017¹³.

⁹ Decizia privind rezoluția băncii Banco Popular Español, S. A.
<https://srb.europa.eu/en/content/banco-popular>.

¹⁰ Prima cerere de contestare, în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene, a deciziei de rezoluție în ceea ce privește Banco Popular a fost prezentată comitetului la 8 august 2017.

¹¹ Pagina 38 din conturile anuale finale aferente exercițiului 2016 ale Comitetului Unic de Rezoluție.

¹² Secțiunile 7 și 13 din Norma contabilă nr. 19 a UE. Un eveniment care nu conduce la ajustarea situațiilor financiare nu are impact asupra sumelor înregistrate sau prezentate pentru exercițiul financiar în curs. Atunci când evenimentul este semnificativ, el trebuie să fie descris în cazul în care neprezentarea lui ar putea influența deciziile economice ale utilizatorilor conturilor anuale.

¹³ În plus, până la 6 octombrie 2017, fuseseră inițiate 101 acțiuni în justiție la Audiencia Nacional (instanța administrativă națională din Spania) și fuseseră depuse 108 contestații administrative la Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria (autoritatea națională de rezoluție spaniolă). Aceste acțiuni și contestații sunt îndreptate împotriva autorităților spaniole.

22. Datoriile contingente aferente vor fi tratate în raportul Curții privind exercițiul financiar 2017.

Datoriile contingente ale Comisiei

23. Comisia a confirmat că, la 31 decembrie 2016, nu avea datorii contingente ca urmare a aplicării Regulamentului MUR [articolul 92 alineatul (4)].

24. Curtea a emis o opinie fără rezerve cu privire la fiabilitatea conturilor consolidate ale Uniunii Europene pentru exercițiul financiar 2016¹⁴.

25. Trebuie remarcat faptul că, în ceea ce privește aprobarea primei decizii de rezoluție¹⁵, Comisia a fost notificată, la 7 iunie 2017, că au fost introduse 26 de acțiuni în justiție împotriva sa la Tribunalul Uniunii Europene. Datoriile contingente care rezultă din aceste litigii nu trebuiau să fie prezentate în conturile finale ale Comisiei pentru exercițiul financiar 2016, întrucât ele sunt legate de un eveniment produs în exercițiul financiar 2017 și nu au apărut decât după autorizarea conturilor pentru publicare.

26. Datoriile contingente aferente vor fi tratate în raportul Curții privind exercițiul financiar 2017.

Datoriile contingente ale Consiliului

27. Contabilul Consiliului a confirmat, printr-o scrisoare de declarație, că, la 31 decembrie 2016, Consiliul nu avea datorii contingente ca urmare a aplicării Regulamentului MUR [articolul 92 alineatul (4)].

28. Curtea a emis o opinie fără rezerve cu privire la fiabilitatea conturilor consolidate ale Uniunii Europene pentru exercițiul financiar 2016¹⁶.

¹⁴ Raportul anual al Curții referitor la execuția bugetului privind exercițiul financiar 2016.

¹⁵ Aprobarea deciziei de rezoluție privind Banco Popular Español, S.
A http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-1556_en.htm

¹⁶ Raportul anual al Curții referitor la execuția bugetului privind exercițiul financiar 2016.

29. Consiliul nu a fost implicat în decizia de rezoluție menționată la punctele 20 și 25. Cu toate acestea, de la 26 octombrie 2017, el face obiectul unei acțiuni în justiție introduse, ca urmare a acestei decizii, la Tribunalul Uniunii Europene. Nu a fost necesar să se prezinte o datorie contingentă în conturile finale ale Consiliului pentru exercițiul financiar 2016, întrucât ea este legată de un eveniment produs în exercițiul financiar 2017 și nu a apărut decât după autorizarea conturilor pentru publicare.

30. Datoria contingentă aferentă va fi tratată în raportul Curții privind exercițiul financiar 2017.

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

31. Datoriile contingente ale Comitetului Unic de Rezoluție pentru exercițiul financiar 2016 au crescut în mod semnificativ față de exercițiul financiar 2015. Această creștere se datorează contestațiilor depuse de bănci și acționarilor în justiție introduse de acestea în legătură cu contribuțiile *ex ante*. Se poate preconiza deja, în acest moment al anului, că respectiva creștere va continua în cursul exercițiului financiar 2017, ca urmare a contestațiilor depuse împotriva deciziei de rezoluție adoptate, precum și a contestațiilor depuse de bănci și a acționarilor în justiție introduse în legătură cu contribuțiile *ex ante* (a se vedea punctele 17, 21 25 și 29).

32. Comitetul nu a elaborat încă o orientare contabilă detaliată în acest sens (a se vedea punctul 11). De asemenea, comitetul nu a constituit un provizion pentru costuri juridice în conturile sale anuale finale aferente exercițiului 2016 (a se vedea punctul 18).

Recomandarea 1

Având în vedere creșterea numărului de cazuri care antrenează datoriile contingente și complexitatea lor, comitetul ar trebui să elaboreze orientări contabile detaliate. Acestea ar trebui să abordeze și chestiunea constituirii de provizioane pentru costuri juridice.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2017.

33. Deficiența legată de datoriile contingente care afectează procesul a antrenat o supraevaluare, care nu era semnificativă pentru conturile anuale finale aferente

exercițiului 2016 ale comitetului. În cursul anului 2017, procesul instituit de comitet a fost îmbunătățit (a se vedea punctul 18). Cu toate acestea, comitetul nu dispune de un sistem informatic care să permită procese standardizate de raportare, de ținerea evidențelor contabile și de evaluare (a se vedea punctul 12).

Recomandarea 2

Comitetul ar trebui să instituie un proces adecvat, inclusiv un sistem informatic care să garanteze că toate tipurile de datorii contingente sunt corect contabilizate și raportate. Autoritățile naționale de rezoluție ar trebui să aibă acces la acest sistem informatic pentru a putea înregistra eventualele datorii contingente.

Data-țintă pentru punerea în aplicare a recomandării: sfârșitul anului 2019.

Prezentul raport a fost adoptat de Camera IV, condusă de domnul Baudilio TOMÉ MUGURUZA, membru al Curții de Conturi, la Luxemburg, în ședința sa din 12 decembrie 2017.

Pentru Curtea de Conturi

Klaus-Heiner LEHNE

Președinte